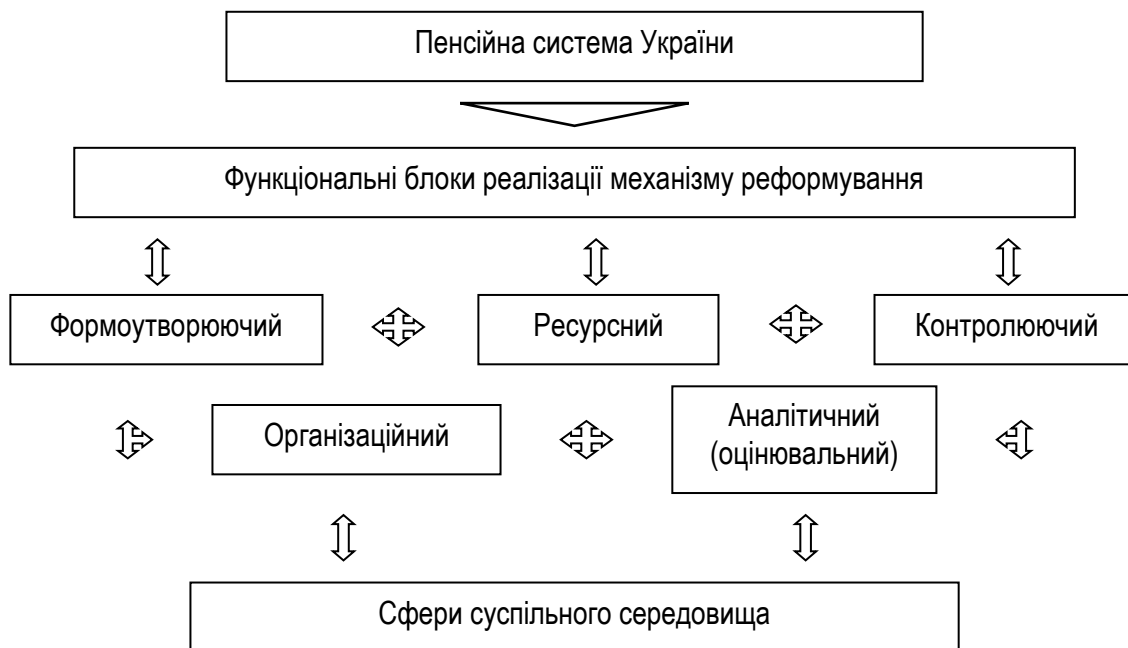

*Н.С. Рад, Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського*

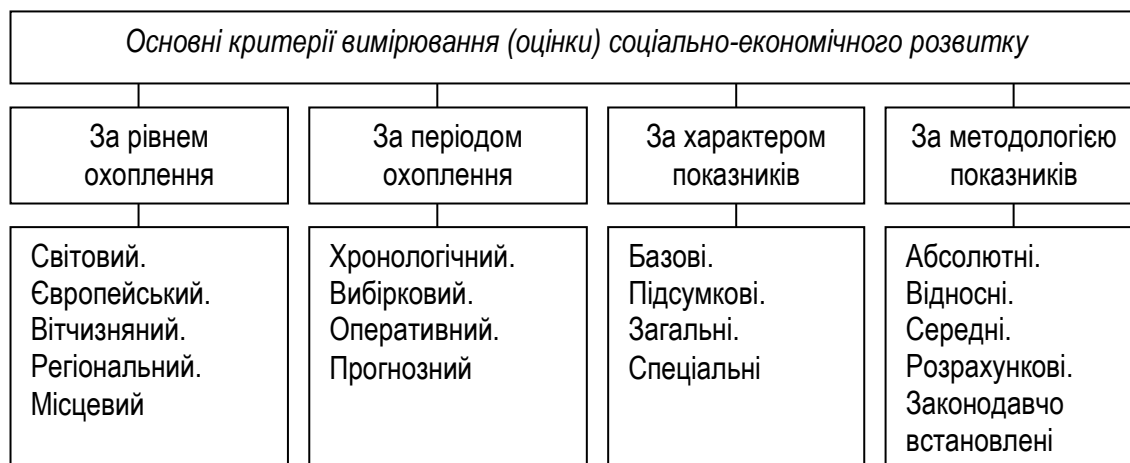
ПЕНСІЙНЕ РЕФОРМУВАННЯ Й АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

З моменту проголошення України соціальною державою вирішення проблем соціального характеру стало державним пріоритетом. З метою вирішення питань пенсійного захисту громадян з 1 січня 2004 року була започаткована реформа пенсійної системи. Її концептуальною відмінністю стало гармонійне поєднання принципів індивідуальної та солідарної відповідальності держави та громадянина через механізм пенсійного страхування. Передбачалось, що вона, поступово адаптуючись до конкретних умов вітчизняного середовища, має інтегруватись до різних сфер суспільства, стимулюючи його розвиток, що схематично показано на рисунку 1.

Визначено, що розвиток, як процес переходу від одного якісного стану об'єкта до іншого, може мати не тільки позитивний характер. Тому вкрай важливим є визначення основних чинників, які через механізм пенсійного реформування впливають на оточуюче середовище, спричиняючи позитивні або негативні зміни. Серед них можна виділити такі ключові категорії пенсійної системи, як розмір страхових внесків, страхового стажу, пенсійного віку та пенсії. Враховуючи, що сфери впливу мають дуже розгалужений характер, вони потребують різних підходів та інструментарію до визначення, вимірювання та аналізу. Тому необхідною умовою дослідження результатів такого взаємовпливу є розуміння сутності таких взаємозв'язків і повноти їх охоплення. Основні класифікаційні параметри вимірювання складових процесу соціально-економічного розвитку відображено на рисунку 2.

Рис. 1. Концептуальна блок-схема механізму пенсійного реформування

Рис. 2. Класифікаційні ознаки оцінки соціально-економічного розвитку

Зважаючи, що основним синтезуючим показником соціально-економічного розвитку країни є валовий внутрішній продукт (ВВП), то прояви трансформаційних процесів, як правило, інтерпретуються через сукупність та динаміку основних складових показників формування його обсягу.

Слід підкреслити, що через систему пенсійних відносин також рахують чинники, які безпосередньо беруть участь у формуванні ВВП. Основними з них є показники, що характеризують кількість та структуру суб'єктів економічної діяльності, учасників трудових відносин, заробітної плати (доходу) тощо. Тому для удосконалення системи вимірювання соціально-економічного розвитку в межах пенсійної системи та інтерпретації результатів аналізу потребує розроблення та запровадження оцінювальної системи результатуючих показників пенсійної системи в кореспонденції з оцінкою розвитку економічної, соціальної та нематеріальної сфер суспільства.

Запровадження цих заходів дозволить більш детально оцінювати ефективність запровадженого пенсійного механізму в напрямку реалізації завдань пенсійного реформування в контексті соціально-економічного розвитку суспільства.

Рад, Н.С. Пенсійне реформування й актуальні аспекти аналізу соціально-економічного розвитку [Текст] / Н.С. Рад // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2009 р., м. Суми): у 2 т. – Суми: УАБС НБУ, 2009. – Т. 1. – С. 160-162.